

140 ANYS
N A I X E M E N T
J U J O L

DOSSIER DE PREMSA

Sant Joan Despí, 7 de juny de 2018

Presentació

Coincidint amb el 140 aniversari del naixement de l'arquitecte Josep Maria Jujol, se celebra l'Any Jujol140, un moviment artístic, cultural i social per difondre la figura de Jujol, un artista referent del modernisme català i autor de joies arquitectòniques com Can Negre o la Torre de la Creu, a Sant Joan Despí, o el Teatre Metropol, a Tarragona.

L'Any Jujol140 arrenca el juny de 2018 i es perllongarà fins setembre de 2019, quan es compliran els 140 anys del naixement de Jujol (nascut el 16 de setembre de 1879). Durant l'Any Jujol140 s'organitzaran activitats culturals, lúdiques, comercials, turístiques, patrimonials, promocionals, socials i ciutadanes, a Sant Joan Despí, ciutat que promou l'esdeveniment, i també a altres municipis vinculats a la figura de Josep Maria Jujol i al seu llegat arquitectònic, com ara Tarragona.

Per què un any dedicat a Josep Maria Jujol?

Josep Maria Jujol (Tarragona, 1879-Barcelona, 1949) va ser catedràtic de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona i arquitecte municipal de Sant Joan Despí. Se'l considera un artista total perquè va ser capaç de dominar l'arquitectura imposant un nou estil i aplicant-lo en les tècniques en què excel·lia, com ara el trencadís, l'esgrafiament, l'escultura, el dibuix o la pintura. Així, a més d'arquitecte, Jujol també va ser decorador, pintor, esgrafiador, dissenyador de mobles, d'altars, d'ampolles, de paviments ceràmics, d'imatges religioses, de làpides sepulcral o d'escuts d'entitats gremials.

El treball arquitectònic de Jujol es caracteritza per la simplicitat dels seus mitjans contrastats amb la seva originalitat. Va ser un arquitecte estretament vinculat a les formes de la natura i al paisatge del territori on efectuava les seves obres.

Jujol va realitzar nombroses obres en solitari, entre elles Can Negre, la Torre de la Creu, la Torre Jujol i la Casa Serra-Xaus (Sant Joan Despí); el Teatre Metropol, la Casa Ximenis i el cambril del Convent dels Carmelites (Tarragona); la Casa Bofarull (els Pallaresos); l'església del Sagrat Cor de Jesús de Vistabella (la Secuita); la Casa Camprubí (Cornellà de Llobregat); la Casa Planells (Barcelona), o el Mas Carreras (Roda de Berà).

Ahora, la seva influència és molt present en les col·laboracions amb arquitectes de l'època com Antoni Maria Gallissà, Josep Font i Gumà o Antoni Gaudí. A La Pedrera (va dissenyar les baranes de ferro forjat de la façana i els sostres i columnes del pis principal), al Park Güell (el banc ondulat i els sostres de la sala hipòstila), a la Casa Batlló (treballs de revestiment de la façana a base de trencadís), a la Sagrada Família, la Colònia Güell o Bellesguard.

Tot i el geni creatiu i l'extraordinari llegat artístic de Josep Maria Jujol, la seva figura encara no és prou reconeguda. La celebració de l'Any Jujol140 vol contribuir a la difusió de la seva obra i al reconeixement científic internacional d'una figura única del modernisme.

Jujol, compromís de tothom

L'Ajuntament de Sant Joan Despí, ciutat que acull un dels llegats més importants de l'arquitecte modernista, és l'impulsor de l'Any Jujol140. Aquest esdeveniment ha sumat la complicitat de municipis amb obra de Jujol, institucions, entitats, organismes, i personalitats del món de l'arquitectura i de la cultura.

Municipis adherits a l'Any Jujol140 (a data 7-6-18)

Bonastre
Capellades
Constantí
Cornellà de Llobregat
Creixell
Els Pallaresos
El Vendrell
La Canonja
La Pobla de Claramunt
La Secuita
Montferri
Roda de Berà
Sant Joan Despí

Tarragona
Vallmoll
Vimbodí

Suport d'institucions, organismes i empreses (a data 7-6-18)

Arxiu Jujol
Can Camprubí
Casa Bofarull
Càtedra Gaudí
Cava Vives Ambrós
Club Gimnàstic de Tarragona
Consell Comarcal del Baix Llobregat
Consorti de Turisme del Baix Llobregat
Fundació Cruyff
Fundació Trencadís Modernisme i Cultura
Gremi de Pagesos de Sant Isidre i Sant Llorenç de Tarragona
Open House
Tallers Manyach (Escola Josep Maria Jujol)
Universitat Politècnica de Catalunya

Personalitats del món de l'arquitectura i la cultura (a data 7-6-18)

Elisenda Bonet, arquitecta i directora del 48h Open House BCN
Guillem Carabí, arquitecte doctorat en Jujol
Josep Maria Buqueras, director de la Fundació Trencadís Modernisme i Cultura
Josep Maria Jujol Jr, director de l'Arxiu Jujol
Luis Campo Vidal, productor del documental *Jujol-Gaudí, dos genis de l'arquitectura*
Toshiaki Tange, arquitecte, va ser president del Centre d'Estudis Gaudinistes

La figura de Josep Maria Jujol també té un gran nombre d'adhesions ciutadanes. L'any 2016 es va fer públic el Manifest Jujol, una recollida de signatures per a la difusió de l'obra de l'arquitecte modernista que ha sumat 4.000 adhesions. El Manifest Jujol es pot subscriure al Centre Jujol-Can Negre de Sant Joan Despí i també en altres punts amb obra de Jujol, com la Casa Bofarull dels Pallaresos o l'Ermita del Roser de Vallmoll.

L'Any Jujol140 a Sant Joan Despí

A Sant Joan Despí, la celebració de l'Any Jujol140 serà el gran homenatge de la ciutat al llegat artístic de Josep Maria Jujol. La relació de l'arquitecte modernista amb Sant Joan Despí va començar el 1913 amb la construcció de la Torre de la Creu (1913-1916), una torre d'estiueig al costat de l'estació de tren. Després van venir la fascinant reforma de la masia de Can Negre a casa d'estiueig (1915-1930), la Casa Serra-Xaus (1921), la façana de la Casa Rovira (1926), la Torre Jujol (1932) o l'obra religiosa a l'església de Sant Joan Baptista (1944).

L'arrencada oficial de la celebració de l'Any Jujol140 a Sant Joan Despí serà el 20 de juny, amb el lliurament dels Premis Sant Joan Despí, un acte que tindrà un marcat caire jujol·lià. Les activitats es prolongaran fins setembre de 2019 quan tindran lloc unes jornades internacionals de debat i coneixement científic de la figura i l'arquitectura de Josep Maria Jujol.

Amb motiu de l'Any Jujol140, Sant Joan Despí organitzarà vora una trentena d'activitats: exposicions, publicacions editorials, espectacles d'arts escèniques, activitats escolars, festes, sortides turístiques, jornades gastronòmiques... A més, la ciutat dedicarà a la figura de Jujol una escultura que s'instal·larà al llarg de l'any 2019.

Exposicions

Durant l'Any Jujol140, Sant Joan Despí programa quatre exposicions al voltant de la figura, l'obra i l'època en què va viure l'arquitecte modernista.

- Mostra de fotografies de modernisme de la col·lecció de l'arquitecte Toshiaki Tange.
- L'art en l'època de Jujol, una retrospectiva dels moviments artístics més característics dels anys en què Jujol va desenvolupar la seva feina, amb peces d'escultura i de pintura de la primera meitat del segle XX dels artistes de la seva generació.

- Exposició de dibuixos de gran format inèdits de Josep Maria Jujol, procedents de l'Arxiu Jujol i que mai han estat exposats. Una exposició que permetrà veure com l'arquitecte modernista feia el disseny d'elements decoratius com vitralls o esgrafiats.
- Exposició de plànols i objectes de l'obra de Jujol.

Aquestes exposicions es podran veure al Centre Jujol-Can Negre, edifici obra de l'arquitecte. La primera d'elles, la mostra de fotografies de modernisme de la col·lecció Tange, s'inaugurarà el 6 de setembre de 2018.

Jornades i estudis

Un dels objectius de l'Any Jujol140 és impulsar el reconeixement científic internacional de la figura de l'arquitecte modernista. Per això, Sant Joan Despí organitzarà les Jornades Jujolianes Internacionals, que tindran lloc el setembre de 2019 i que seran la cloenda de la celebració de l'Any Jujol140. Les Jornades Jujolianes Internacionals aplegaran experts en la figura i l'obra de Jujol i serviran per aprofundir en les múltiples vessants de l'artista.

Amb motiu de l'Any Jujol140, l'Ajuntament de Sant Joan Despí també convocarà una beca per a projectes d'investigació inèdits sobre l'obra de Jujol.

Publicacions

Dins l'objectiu de difondre la figura de Jujol i d'aprofundir en el seu coneixement científic, durant l'Any Jujol140 s'editaran publicacions especialitzades i també llibres dedicats a l'arquitecte modernista per a tots els públics. L'Ajuntament de Sant Joan Despí editarà *Jujol i l'evolució del llenguatge arquitectònic: Sant Joan Despí 1913-1949*, tesi doctoral de Montserrat Duran, doctora en història de l'art i investigadora especialitzada en l'estudi de l'obra de Jujol.

A més, també es publicarà un llibre per al públic juvenil amb el títol *Jujol torna a Sant Joan Despí*, amb il·lustracions de Daniel Castro, basades en la tècnica de l'sketcher,

d'observació de la realitat, i text de Raül Montilla, periodista i escriptor; i un llibre divulgatiu sobre la figura de Jujol, editat amb la col·laboració d'Aigües de Barcelona.

Comerç i gastronomia

Els establiments de restauració i els comerços de Sant Joan Despí també se sumen a la celebració de l'Any Jujol140 amb diferents iniciatives com les Jornades Gastronòmiques Jujol, que tindran lloc del 4 d'octubre al 18 de novembre de 2018. Diferents restaurants proposaran els seus menús Jujol i també podrem trobar plats i platillos Jujol als bars de la ciutat. Tots ells basats en productes de temporada i de kilòmetre zero.

Al llarg de l'Any Jujol140 s'han programat demostracions de cuina al mercat amb la participació de xefs locals i una ruta de tapes basades en productes locals i de temporada en bars i restaurants de la ciutat que es farà el febrer-març de 2019.

Una altra iniciativa gastronòmica seran els 'soparets' al pati de la Torre de la Creu, tots els dissabtes del mes de maig de 2019. Seran sopars oferts per xefs de Sant Joan Despí a preus populars i amenitzats amb música i amb decoracions jujolianes.

Els comerços també participaran en l'Any Jujol140, tot convidant-los a decorar els seus aparadors amb elements modernistes. Finalment, l'edició de 2018 de FiraDespí, la fira comercial, estarà dedicada a la figura de Josep Maria Jujol. FiraDespí, que tindrà lloc el 6 d'octubre, és el gran aparador del teixit comercial i de restauració de Sant Joan Despí.

Escoles

Els alumnes dels centres educatius de Sant Joan Despí són uns bons coneixedors de la figura de Josep Maria Jujol i de la seva importància per a la història de la ciutat. Cada any, les escoles fan visites guiades a l'itinerari modernista Jujol, que inclou visites a Can Negre i a la Torre de la Creu. Per la seva banda, el Centre Jujol-Can Negre organitza per a les escoles tallers de tècniques decoratives com el trencadís o l'esgrafiats, utilitzats per Jujol en les decoracions d'edificis i mobiliaris.

L'Any Jujol140 serà una bona oportunitat perquè els escolars de Sant Joan Despí aprofundixin en la figura de Jujol. En aquest sentit, durant el curs escolar 2018-2019 els centres educatius de la ciutat participaran en la realització d'un projecte artístic al voltant de l'arquitecte modernista. La figura de Jujol també impregnarà el projecte Edudansa, que impulsa la dansa tradicional a les escoles de la ciutat.

A més, el proper curs escolar s'organitzaran excursions per als alumnes de sisè de primària a Tarragona, perquè coneguin la petjada de Jujol fora de Sant Joan Despí en obres com el Teatre Metropol, l'església de Vistabella o la Casa Bofarull. Per als més petits també s'editarà un àlbum de cromos sobre l'obra de Jujol.

Música i arts escèniques

La programació de l'Any Jujol140 inclourà diferents espectacles de música i d'arts escèniques. Els edificis de l'itinerari Jujol seran escenari d'una ruta de concerts musicals. Un dels esdeveniments més espectaculars serà el *mapping* que es realitzarà la tardor de 2018 a la façana del Centre Jujol-Can Negre, amb la projecció d'imatges virtuals relacionades amb la figura de Jujol, la seva obra i el modernisme. I a la Torre de la Creu, la primavera de 2019, se celebrarà un espectacle de música, dansa i llum.

El programa d'arts escèniques de l'Any Jujol140 es completa amb la celebració del Premi Jujol de Dansa Jove 2019, un esdeveniment que fomenta la difusió i la promoció de la dansa. Cada any, el Premi Jujol de Dansa Jove aplega al voltant de 500 ballarins i ballarines d'escoles de dansa i centres de formació d'arreu de Catalunya. L'any 2019, aquest certamen, organitzat per l'Associació DansaDespí amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sant Joan Despí, arribarà a la seva desena edició.

Festes

Sant Joan Despí vol viure l'Any Jujol140 d'una forma festiva i participativa. A final d'octubre de 2018 s'organitzarà una festa modernista, amb una mostra d'artesanía. Per la seva banda, la rua de Carnaval de 2019 estarà dedicada a Jujol i al modernisme. Per al proper

any també s'organitzarà una trobada de gegants d'inspiració modernista en el marc de la Festa Major de Sant Joan Despí.

Turisme

El patrimoni de Jujol és un dels principals atractius turístics de Sant Joan Despí. La celebració de l'Any Jujol140 servirà per difondre el llegat modernista de la ciutat. Un llegat que cada mes és protagonista de l'itinerari Jujol, una ruta que permet conèixer la imaginació desbordant de l'arquitecte, el sentit religiós de les seves peces, l'art del reciclatge, el gust pel color, la volatilitat dels ferros i les diverses arts aplicades. En el marc de l'Any Jujol140, s'organitzarà una trobada de bloguers especialitzats que faran una ruta per l'itinerari modernista.

L'Any Jujol140 també és una oportunitat per reforçar els lligams amb la resta de municipis que acullen obres de Jujol i perquè la ciutadania de Sant Joan Despí conegui el llegat jujolià en altres indrets de Catalunya. Per això s'organitzaran sortides culturals al Camp de Tarragona per a públic en general i per a la gent gran de la ciutat.

Activitats de ciutat

La celebració de l'Any Jujol140 impregnarà les principals activitats de ciutat al llarg dels propers mesos. Jujol tindrà un gran protagonisme en esdeveniments molt tradicionals i populars com la Primavera en Bici, la fira comercial FiraDespí, el Carnaval o l'Edudansa. La figura de l'arquitecte modernista també serà l'eix de la participació de Sant Joan Despí a l'edició de 2018 de l'Open House BCN, que tindrà lloc el 27 i 28 d'octubre, i a la Nit dels Museus de 2019.

Les entitats, amb l'Any Jujol140

Les entitats de Sant Joan Despí sempre han tingut com a referent la figura i l'obra de l'arquitecte Jujol. Entre altres exemples, el Premi de Dansa Jove de l'Associació Dan-

saDespí porta el nom de Jujol i dos dels gegants de la Colla de Geganters de Sant Joan Despí tenen una estreta vinculació amb l'arquitecte: són el gegant Jujol, que representa l'artista, i la geganta Creació, que representa les seves obres i la personificació de Can Negre.

L'Ajuntament de Sant Joan Despí ha animat les entitats locals a sumar-se a l'Any Jujol140. A final de maig, l'alcalde, Antoni Poveda, va mantenir una trobada amb representants del teixit associatiu local per convidar-los a proposar activitats amb motiu de l'esdeveniment i la resposta de les entitats va ser positiva.

Alguns dels actes que promourà el teixit associatiu ja es coneixen: la tradicional Exposició de Pessebres de l'Associació de Pessebristes comptarà enguany amb un diorama d'ambientació modernista i la Colla de Geganters s'encarregarà de l'organització de la trobada de gegants modernistes de 2019. Al llarg dels propers mesos el programa d'activitats de l'Any Jujol140 s'anirà ampliant amb noves propostes de les entitats de Sant Joan Despí.

La ciutadania, divulgadora del modernisme de Jujol

La ciutadania de Sant Joan Despí també serà ambaixadora de l'Any Jujol140 i divulgadora de la figura i l'obra de l'arquitecte modernista. En aquest sentit, al llarg dels propers mesos s'aniran desenvolupant diferents accions de participació ciutadana. Entre altres iniciatives, es crearan les 'polseres Jujol', unes polseres identificatives de l'esdeveniment amb un disseny que parteix d'uns motius decoratius de la façana de la Casa Serra-Xaus.

Aquest estiu, la tradicional campanya 'Sant Joan Despí una finestra oberta al món' estarà dedicada a Jujol. Aquest cop, la campanya convidarà la ciutadania a fer-se fotos en els seus destins de vacances amb una bandera commemorativa de l'Any Jujol140, per tal de portar el nom de l'artista arreu del món, tot compartint les seves fotografies a les xarxes socials.

L'Ajuntament de Sant Joan Despí també posa a l'abast de la ciutadania la possibilitat d'adherir-se al Manifest Jujol que es pot subscriure al Centre Jujol-Can Negre.

L'Any Jujol140 a les xarxes socials

L'Any Jujol140 té la seva pròpia pàgina web: www.jujol140.cat, on es podrà trobar tota la informació sobre la programació d'activitats i sobre la figura i l'obra de Josep Maria Jujol. L'esdeveniment també tindrà presència a les xarxes socials a través dels perfils de Facebook, Twitter i Instagram @Jujol140 i del *hashtag* #Jujol140.

Sant Joan Despí, 7 de juny de 2018